

Promet in zveze

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 11/2003

str. 15

Izbrani kazalci dinamike prometa		Absolutni podatki, VII-IX		Rast v %	
		2002	2003	VII-IX 2003/ VII-IX 2002	I-IX 2003/ I-IX 2002
Potniški Promet	Železniški ¹ , v mio potniških km	186	185	-0.5	2.9
	Cestni ^{1,2} , v mio potniških km	252	204	-19.0	-23.2
	Mestni, v tisoč potnikov	16,144	14,923	-7.6	-4.8
	Zračni, v mio potniških km	299	313	4.7	3.9
	Letališki, v tisoč potnikov	308	337	9.4	5.8
Blagovni Promet	Železniški, v mio tonskih km	755	795	5.3	5.7
	Cestni ¹ , v mio tonskih km	1,055	962	-8.8	-18.1
	Pomorski, v mio tonskih km	7,308	7,120	-2.6	-2.8
	Pristaniški ¹ , v tisoč ton	2,002	2,023	1.0	23.0
Prekladanje v vseh vrstah prometa ¹ , v tisoč ton		5,364	5,771	7.6	10.2
Pisemske in paketne pošiljke, v tisoč		131,645	153,119	16.3	13.9

Vir podatkov: SURS. Opombi: ¹ocena SURS; ²brez zasebnega prevoza potnikov s taksiji, avtobusi in osebnimi avtomobili.

V okviru **potniškega prometa** so se po podatkih SURS v **tretjem četrletju 2003** v primerjavi z istim obdobjem lani najbolj, skoraj za petino, znižali javni prevozi potnikov v cestnem avtobusnem medkrajevem in primestnem prometu (podatki še niso povsod dokončni; gl. opombe v tabeli). Nadaljevalo se je tudi upadanje števila potnikov prepeljanih z avtobusi mestnega potniškega prometa, ki je bilo v tretjem četrletju 7.6-odstotno. Rezultati v zračnem potniškem prometu, ki se je okreplil za 4.7%, ter v letališkem prometu, ki se je povečal kar za 9.4%, pa se iz četrletja v četrletje izboljšujejo. V **blagovnem prometu** se je v tretjem trimesečju ponovno nekoliko bolj znižal obseg cestnega, za 8.8% (v drugem četrletju se je znižal za 7.3%). Obseg pomorskega blagovnega prometa se je znižal za 2.6%, za 1.0% pa je bil višji obseg pristaniškega prometa. Obseg prekladalnih storitev v vseh vrstah prometa, ki vključujejo tudi pristaniški pretovor, pa se je povečal za 7.6%. Povečanje obsega prevozov blaga po železnici je bilo 5.3-odstotno in tako nekoliko nižje kot v drugem četrletju.

V prvih **devetih mesecih** letos glede na isto obdobje lani so se podobno kot v tretjem četrletju zelo znižali vsi cestni prevozi, prevozi po železnici pa so se nekoliko okreplili (gl. tabelo). Najbolj se je povečal pristaniški pretovor blaga, s tem pa tudi obseg prekladalnih storitev v vseh vrstah prometa.

Po podatkih SURS se je od konca leta **1995 do** konca leta **2002** število **registriranih** osebnih avtomobilov v Sloveniji povečalo za 25.2%, število avtobusov pa znižalo za 11.3%. Zmanjšalo se je tudi število potniških vagonov, za 6.7%. Struktura prevoznih sredstev v kopenskem blagovnem prometu se je močno spremenila v prid cestnim prevozom. Število registriranih tovornih vozil se je zvišalo za 37.5%, število tovornih vagonov pa je upadlo za 31.8%.

Iz poročila o prometnih obremenitvah državnega cestnega omrežja v Republiki Sloveniji "Promet 2002", ki so ga pripravili na Direkciji RS za ceste, povzemamo nekatere ugotovitve o **opravljenem prometnem delu** domačih cestnih vozil v zadnjih nekaj letih, ki temeljijo na štetju prometa. Število voznih km/leto se je od leta 1995 do leta 2002 pri osebnih avtomobilih povečalo za 35.6%, pri avtobusih pa znižalo za 20.0% (gl. graf). Vlakovni km potniških vlakov so se znižali za 6.5% (SURS; upoštevani tudi vlakovni km izven RS). Prevoz z osebnimi avtomobili tako vse bolj izpodriva javnega. Podatki Direkcije za ceste tudi kažejo, da se je opravljeno prometno delo domačih težkih tovornjakov in tovornjakov s prikolicami od leta 1995 povečalo za 83.5% (v letu 2002 za 11.5%), lahkih in srednjih tovornjakov pa celo za 176.3% (v letu 2002 za 2.8%). Vlakovni km tovornih vlakov so v tem obdobju stagnirali (spet pa se nanašajo tudi na ozemlje izven RS). Na osnovi podatkov o opravljenem prometnem delu lahko zaključimo, da se je cestni tovorni promet v letu 2002 še vedno povečeval (skupaj so tovornjaki prevozili večjo razdaljo v km), ob hkratnem upoštevanju podatkov SURS o znižanju cestnega blagovnega prometa, merjenega v tonskih km, pa lahko sklepamo, da se v strukturi cestnih blagovnih prevozov niža delež blaga z visoko specifično težo.

Graf: **Opravljen prometno delo domačih vozil na cestnem omrežju RS, merjeno v voznih km/leto**

